

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő** által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek,

a **I. rendű alperes képviselője** által képviselt **I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe)** I. rendű,

és a **II. rendű alperes felszámolója (felszámoló címe)** felszámolóbiztos: dr. felszámoló biztos) által képviselt **II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe)** II. rendű alperes ellen - szerződés érvénytelenségének megállapítása - iránt indított perében,

a Fővárosi Törvényszék 2018. június 21. napján meghozott 6.G.41.244/2016/81. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 82. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - 2019. február 6. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.000.000 (Hárommillió) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság 81. sorszámú ítéletében megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes által 2014. február 1-jén kötött adásvételi szerződés érvénytelen, a bíróság a határozathozatalig terjedő időre a szerződést hatályossá nyilvánította. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az felperesnek 646.768.300 forint tőkét és annak 2014. február 1-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt értékét a naptári félév teljes idejére és 6.567.683 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 1.500.000 forint feljegyzett kereseti illetéket. Egyebekben a felperes keresetét elutasította.

Határozatában megállapított tényállás szerint a felperes mint eladó és az I. rendű alperes mint vevő 2014. február 1. napján adásvételi szerződést kötött a szerződés mellékletében felsorolt ingóságokra vonatkozóan 190.500.000 forintos vételáron.

2014. március 19-én a ... alatti könyvesboltban található berendezési tárgyakat jegyzőkönyv alapján a felperes átadta II. rendű alperes részére, mivel az I. rendű alperes azokat bérbe adta II. rendű alperesnek.

2014. december 31-én megállapodásban rögzítette a felperes, az I. rendű alperes és a II. rendű alperes, hogy a II. rendű alperesnek 344.361.778 forint összegű követelése áll fenn felperessel szemben kölcsön jogcímén, míg a felperesnek ugyanilyen összegű követelése áll fenn I. rendű alperessel szemben kölcsön jogcímén. A II. rendű alperes I. rendű alperesre engedményezte a felperessel szemben fennálló fenti összegű követelését és megállapodtak abban, hogy az ellenértéket az I. rendű alperes 30 napon belül megfizeti II. rendű alperesnek. A felperes és I. rendű alperes pedig megállapodtak abban, hogy a felperes követelését, az I. rendű alperes a megszerzett követelés beszámítása útján teljesíti, ezért jegyzőkönyvben rögzítették, hogy az egymással szemben álló követelés és kötelezettség rendezésre került. A fenti megállapodást a felperes részéről **1. személy** ügyvezető, az I. rendű alperes részéről **2. személy** és a II. rendű alperes részéről **3. személy** kötötte meg.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes a 2014. augusztus 18-án benyújtott kérelem alapján 2015. március 24-ei kezdő időponttal került felszámolás alá.

2015. május 27-én a felperes ügyvezetője által a felszámolónak átadott iratokról jegyzőkönyvet vettek fel, illetve jegyzőkönyvben rögzítették, hogy mely iratok kerültek a felszámoló, illetve az adóhatóság részére átadásra. A 32. tétel tartalmazta a kimutatást azokról az iratokról, amelyeket az adóhatóság az ellenőrzési eljárásába bevont. A jegyzőkönyvben az 50. pontban került feltüntetésre: „szerződések M1”.

2015. június 3-án a felszámoló részére a felperesi ügyvezető három darab CD-én átadta a 2013-2015. évi főkönyvi kivonatokat és kartonokat.

2015. június 5-én a hitelezői értekezletről felvett jegyzőkönyv szerint a felperesi ügyvezetőt képviselő ügyvéd ígéretet tett a felszámolónak az iratok átadására.

A felszámoló felkereste az iratörzés helyét és kb. 80 raklapnyi iratanyagot talált elhelyezve.

2016. szeptember 29-én a felszámoló nyilatkozatot tett a felperesi iratok birtokba vételéről.

Az adóhatóság nyomozása miatt a felszámoló részére a bejutás nem volt biztosított az iratörzés helyére.

A felszámoló a birtokba vett kb. 90 folyó méternyi iratanyagot feldolgozás és digitalizálás céljából irattározónak adta át tételes jegyzék nélkül.

Az irattározó társaság a számlák kivételével a teljes iratanyagot feldolgozta és 2015. július 20-án kereshető formában iratjegyzékkel ellátva a felszámoló rendelkezésére bocsátotta. A megbízott a felszámoló részére augusztus 3-án és december 10-én jelezte, hogy az önállóan értékelhetetlen tételek tekintetében kiegészítésre van szükség. A felszámoló a vezető tisztségviselőt felhívta a hiányzó iratok megküldésére.

Az elsőfokú bíróság a tényállás részeként megállapította, hogy a felszámolónak átadott iratanyag a jelen per alperesével megkötött szerződést nem tartalmazta és olyan információt sem tartalmazott az adott gazdasági eseményre, amelyből az rekonstruálható, értékelhető lett volna.

Az adóhatóság 2016. március 1-jén a felszámolónak kézbesített kiegészítő ellenőrzési jegyzőkönyv 22. oldalán tett megállapítása szolgáltatott kellő alapot a per megindítására.

1. személy volt vezető tanúvallomásában előadta, hogy nem tudja, hogy mit takar a „szerződések M1” megjelölésű kifejezés, a felszámolóval meghatalmazottja tartotta a kapcsolatot.

A támadott perbeli szerződést illetően előadta, hogy 2013 novemberében interim menedzsment szerződést kötött, így a **1. társaság** utasítására írta alá a szerződést, ugyanis az adós irányítását ez a cég vette át. A menedzsment szerződéssel azt volt a cél, hogy a jövedelemtermelő tevékenységet önálló cégekbe szervezzék ki, a jövedelem ezen cégeknél termelődjön, amelyek visszaosztják azt az adósnak osztalék formájában, így nem lesz több bevétele, de a hitelezőkkel könnyebb lesz tárgyalni.

1. személy előadta, hogy a cégcsoport többi cége is interim szerződést kötött, így a **1. társaság**-nak és **4. személy**nek volt az érintett cégek vonatkozásában utasítási joga.

Az adós esetében 2013 tavaszán látszott, hogy 2013. év végi törlesztési kötelezettségének nem fog tudni eleget tenni. A banki hitelek átütemezéséről tárgyaltak és még 2014 januárjában is folytak tárgyalások.

2. személy I. rendű alperes ügyvezetője előadta, hogy a szerződéskötésről tudomása volt, abban nem vett részt. A szerződést a **1. társaság** utasítására írta alá. 2013 júliusától az I. rendű alperesben ügyvezetői tevékenységét nem gyakorolta, azt **6. személy** végezte.

5. személy tanúvallomásában előadta, hogy 2016 februárjától **1. személy** házastársa volt, akivel 2012. augusztus 31-éig élt együtt. Saját cége a II. rendű alperes volt. 2013. második felében az I. rendű alperes működtetésében nem vett részt, a taggyűléseken részt vett, de iránymutatást nem adott. A szerződés aláírására nem adott utasítást, a borászati tevékenységben nem vett részt, tudomása szerint a cégcsoport minden cége megkötötte a **1. társaság**-val és **4. személy**val az interim szerződést, ahogy saját cége is.

6. személy tanú 2013-2014. évben I. rendű alperes ügyvezetője volt, tanúvallomásában előadta, hogy szakmai borászati vezetőként tevékenykedett az I. rendű alperesnél. A szerződésen szerepel az aláírása, erre **2. személy** ügyvezető utasította. A szerződésről **5. személlyel** nem tárgyalt, tőle utasítást nem kapott, ahogy **4. személy**től és **1. személy**től sem.

A felperes többször módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a 2014. február 1-jén kelt adásvételi szerződés érvénytelen elsődlegesen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés a), másodlagosan b) pontja alapján és kérte a Cstv. 40. § (1a) bekezdése alapján a Polgári Törvénykönyvben írott jogkövetkezmények alkalmazását, azaz a szerződésnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 237. § (2) bekezdése szerinti hatályossá nyilvánítását a határozathozatalig terjedő időre és az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének pénzbeni megtérítését oly módon, hogy az ellenérték után 2014. február 1. napjától a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat megfizetésére kötelezze I. rendű alperest. Az értékkülönbözet összegét 646.768.300 forintban határozta meg az ingóságok számviteli nyilvántartási értéke alapul vételével. Utalt arra, hogy az adásvételi szerződésben kikötött vételár beszámítással történő rendezését vitatja, mivel vitatja azt is, hogy 2014. december 31-én a II. rendű alperessel szemben fennállt volna kapott kölcsön jogcímén 344.079.249 forint összegű olyan felperesi tartozás, amelynek beszámításával az I. rendű alperest terhelő vételár rendezésére sor kerülhetett volna.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes nem tartotta meg a keresetindításra megállapított 90 napos határidőt, mivel nem 2016. március 1-jén szerzett tudomást a perbeli szerződésről, hanem akkor, amikor az adós ügyvezetője az iratátadási kötelezettségének eleget tett, ez az időpont 2015. április 23-a volt, ezért a 90 napos határidő legkésőbb július 22-én lejárt. Kifejtette, hogy a felszámoló a felszámolás elrendelésétől kezdve részt vett az adóhatósági

eljárásban és sem az adóhatóság alapjegyzőkönyve, sem kiegészítő jegyzőkönyve nem tartalmaz megállapítást a felszámoló által támadott ügyletre, így azt álláspontja szerint a felszámoló más forrásból ismerte meg.

Indítványozta az adóhatóság eljárást lezáró határozatának beszerzését, az adóhatóság megkeresését, hogy melyik iratot honnan, kitől és mikor szerezte be.

Előadta azt is, hogy a 2015. május 27-ei iratátadási jegyzőkönyv igazolja, hogy a keresettel érintett szerződést a felszámolónak fel kellett ismernie, ezért a határidő ez esetben augusztus 25-én lejárt. E körben kérte a volt ügyvezető meghallgatását, arra vonatkozóan, hogy ténylegesen milyen iratokat adtak át május 27-én a felszámolónak.

Álláspontja szerint a felszámoló nem hivatkozhat az iratanyag áttanulmányozásának időigényes voltára, azokat haladéktalanul fel kellett dolgoznia.

A kereset érdemével összefüggésben előadta, hogy nem áll fenn a Cstv. 40. § (1) bekezdése a) és b) pontjában foglalt feltétel. Vagyonsökkenés nem következett be, nem a nyilvántartási értéknek, hanem a forgalmi értéknek van jelentősége. Nem állt szándékukban a hitelezők kijátszása.

Hivatkozott arra, hogy a felperes nem igazolta, hogy az ügylet megkötésekor az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna és nem igazolta a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennállását sem. Nem lehet a gazdasági társaságok közötti közvetlen vagy közvetett összefonódást megállapítani, a tényleges befolyást a felperes félreértelmezi, mert álláspontja szerint annak nincs jelentősége, hogy kik a gazdálkodó szervezetek tagjai vagy ügyvezetői, és az ügyletben részt vevő társaságok **1. személy 3. személy** tényleges befolyása alatti működését a felperes nem bizonyította. Hivatkozott arra is, hogy az ingyenességre vonatkozó vélelmet megdöntötte a szerződés szerinti vételár kiegyenlítésével. Az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás pénzbeli ellenértékét nem képezheti a megjelölt ingóságok három évvel ezelőtti értéke. Álláspontja szerint nem az ingóságok teljes értékét kell figyelembe venni, mivel a vételár kiegyenlítése beszámítás útján történt, így a felperesnek jelentős pénztartozása szűnt meg az I. rendű alperessel szemben.

A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte, előadta, hogy a perre okot nem adott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nagyobb részben alaposnak találta.

Elsőként a kereset előterjesztése határidejét vizsgálta. Megállapította, hogy a keresetet egyéves határidőn belül terjesztette elő a felperes. A 90 napos szubjektív határidővel kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes állítása helytálló, így valamennyi releváns adat birtokába 2016. március 1-jén került. Az I. rendű alperes nem tudta cáfolni, hogy a 2015. május 27-én átadott iratokhoz tételes iratlista nem tartozott. Az I. rendű alperes nem tudta bizonyítani, hogy a 2015. május 27-én átadott iratmennyiségen túl átadott további 88 raklapnyi irat, amely az eredeti őrzési helyszínen maradt, illetve az adóhatóságnak átadott iratok egy részre, valamint a felszámolónál maradt iratok között a támadott szerződés 2016. március 1-jét megelőzően is fellelhető lett volna, a perben nem merült fel ezt cáfoló bizonyíték.

A kereset határidőben történő előterjesztésére tekintettel az elsőfokú bíróság a keresetet érdemben vizsgálta a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján elsőként, a 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem alkalmazásával figyelemmel arra, hogy a felperes és I. rendű alperes azonos személy **1. személy** befolyása alatt működött a szerződéskötés időszakában. E körben a bizonyítás I. rendű alperes tagadásával szemben a felperest terhelte. Az elsőfokú bíróság a perben meghallgatott tanúk vallomása alapján arra következtetett, hogy a felperes bizonyította, hogy a szerződést kötő fél a felperes és I. rendű alperes azonos személy **1. személy** befolyása alatt működött, ezért a rosszhiszeműség és ingyenesség vélelmének fennállását állapította meg.

Ezt követően az elsőfokú bíróság a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pont szerinti feltételeinek teljesülése körében vizsgálta, hogy a perben támadott szerződés az adós vagyonának csökkenését eredményezte-e. E körben értékelte **1. személy** előadását, amelynek alapján megállapíthatónak látta, hogy **1. személy** felperesi ügyvezető 2013 őszén tisztában volt a felperes törlesztési nehézségével, így ettől kezdve a hitelezői érdek elsőbbségét szolgálva kellett volna a felperesnél az ügyvezetői tevékenységét ellátni. Ehhez képest olyan menedzsment szerződést kötött, amelynek célja a hitelezők kijátszása volt oly módon, hogy a felperes jövedelmeit a hitelezők számára el nem érhető cégekbe vezette, így az adós alku pozícióját valós teljesítmény nélkül javította. Ezért érdektelennek tartotta **1. személy** azon hivatkozását, hogy a perbeli szerződést a **1. társaság** utasítására írta alá. A szerződésből és előadásából is a bíróság álláspontja szerint kitűnt, hogy a felperes feletti menedzsment jogokat azért adta át 2013 novemberében szerződés keretében a **1. társaság**-nak, hogy hitelezőivel szemben kedvezőbb helyzetbe hozza az adós gazdasági társaságot. A fentiek alapján aggálytalanul megállapítható volt a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjának azon feltétele, hogy a szerződés a hitelező kijátszására irányult.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja teljesülésének konjunktív feltétele, hogy az adósnak a hitelező kijátszására irányuló szándékáról a másik szerződő fél, tehát az I. rendű alperes is tudjon.

Ennek során értékelte **2. személy**, **6. személy**, **3. személy** előadásait és azok alapján megállapíthatónak látta, hogy a perbeli szerződés megkötésekor az I. rendű alperes tudott felperesnek a hitelező kijátszására irányuló szándékáról.

Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a perbeli szerződés az adós vagyonának csökkenését eredményezte-e, tehát a szerződésben a menekülési érték alkalmazása indokolt volt-e. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint legitim cél hiányában a menekülési érték alkalmazása nem tekinthető indokoltnak, mivel jelen esetben nem volt ilyen cél, ezért ezt az értéket a felperes keresetében megjelölt, könyv szerinti érték alapul vételével határozta meg.

Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a perbeli szerződésre vonatkozóan megállapítható-e a felperes által állított I. rendű alperes által tagadott ingyenesség.

A rendelkezésre álló iratok és tanúvallomások alapján azt a következtetést vonta le, hogy az ingóságok átruházására ingyenesen került sor.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint, mivel a felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdésében megjelölt összes feltétel fennállását bizonyította, így a harmadik bekezdés kiegészítő alkalmazása nélkül is megállapítható volt a perbeli szerződésre vonatkozóan a keresetben megjelölt összes körülmény.

A Cstv. 40. § (1a) bekezdése szerinti jogügylet eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A Ptk. 237. § (2) bekezdése értelmében a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet nem lehetett visszaállítani, ezért a bíróság a szerződést a határozat hozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánította, és rendelkezett az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás vonatkozásában az egyenérték megfizetéséről.

A késedelmi kamatról a bíróság a Ptk. 301/A. §-a alapján határozott, a perköltségviselésről a Pp. 82. § (2) bekezdés, 75. § (2) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, ebben elsődlegesen kérte az ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, az I. és II. fokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetését.

Másodlagosan kérte az elsőfokú ítéletet mint megalapozatlant hatályon kívül helyezni és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és új bizonyítási eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítani.

Jogorvoslati kérelmét azzal indokolta, hogy a felperes kereseti kérelme elkésztett, ugyanis a felszámoló nem 2016. március 1-jén szerzett tudomást a jelen per tárgyát képező szerződésről, hanem akkor, amikor a felperes képviselője a Cstv. 31. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 2015. május 27-én átadta az iratokat a felvett iratátadási jegyzőkönyv szerint. Ezért a felperes részére a keresetindításra nyitvaálló határidő már 2015. augusztus 25-én eltelt.

Állítása szerint a jegyzőkönyv tanúsítja, hogy a szerződés és mellékletei ezen a napon a felszámolóhoz kerültek, így a jogügyletről és annak részleteiről is tudomást szerzett a felszámoló. A felszámoló döntése volt, hogy a kb. 88 raklapnyi iratot a helyszínen hagyta, amit később az adóhatóság bünyügyi igazgatósága lefoglalt. A május 27-ei jegyzőkönyv szerint átadott iratok egy részét az adóhatóság a felszámólótól vette át, akinek az adóhatóságnál lévő iratok tekintetében korlátlan iratbetekintési joga volt.

Abban az esetben, ha a felszámoló ténylegesen nem szerzett tudomást a per tárgyát képező jogügyletről 2015. május 27-én, akkor a felszámoló által megbízott adatfeldolgozó társaság által 2015. július 20-án kereshető formában iratjegyzékkel együtt feldolgozva átadott teljes dokumentum mennyiséggel a felszámolónak ezen naptól rendelkeznie kellett és ténylegesen hozzá férhetett a perbeli szerződéshez is. Erre tekintettel indokolatlan, hogy abban az esetben, ha a felszámoló a Cstv. 38. § (6) bekezdése szerint a felperes iratanyagának rendezéséről haladéktalanul gondoskodva járt el, miért csak 2016 márciusában szerzett tudomást a per tárgyát képező adásvételi szerződésről.

A felszámoló a 2016. szeptember 29-ei írásbeli nyilatkozata tartalmából éppen az következik, hogy a felszámoló az intézkedései során megsértette a vele szemben támasztható elvárhatósági követelményeket.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes az elsőfokú eljárásban előadott álláspontját ismételte meg és a fellebbezése új tény nem tartalmazott.

Az I. rendű alperesnek az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmével kapcsolatban megjegyezte, hogy nem támasztotta alá semmivel az I. rendű alperes, hogy miért lenne indokolt a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait.

Hangsúlyozta, hogy a kereseti kérelem nem készt el. A kereset határidőben történő érkezése vizsgálatánál az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytatott és a rendelkezésére álló okirati bizonyítékok és a tanúk meghallgatása alapján, az összes körülményt mérlegelve megalapozott döntést hozott.

Az álláspontja szerint tényként volt megállapítható, hogy az adós felszámolási eljárásában a volt vezető a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségeinek maradéktalanul nem tett eleget.

Hangsúlyozta, hogy a kereset benyújtásakor nem állt rendelkezésére a támadott szerződés, illetve a számla sem. Ezen iratokat csak az alperesek 2016. július 21. napján kelt iratából ismerte meg.

Az iratátadáskor készült iratjegyzék alapján semmi nem utalt arra, hogy a vezető tisztségviselő a támadott szerződés vonatkozásában konkrét adatszolgáltatást teljesített volna.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) ellenőrzése során 2016. február 25. napján készült kiegészítő jegyzőkönyv, - amely részére 2016. március 1. napján került kézbesítésre - annak 22. oldalán tett megállapításból szerzett tudomást a perbeli szerződésről. Ezt követően tudta beazonosítani a könyvelési dokumentumokban fellelhető 961 és 861 főkönyvi számra vonatkozó

könyvelési karton feltehető tárgyát.

A tanúként meghallgatott **1. személy** sem tudta cáfolni azon alperesi állítást, miszerint tételes iratlista nem tartozott a 2015. május 27. napján átadott iratokhoz.

A felszámoló tudomásszerzési időpontjára vonatkozó joggyakorlat körében hivatkozott a BH2018.22, BH2015.256 számú eseti döntéseire és több a Fővárosi Ítéltáblán és Fővárosi Törvényszéken egyedi ügyben hozott ítéletre. Kiemelte: egységes a joggyakorlat abban, hogy a Cstv. 40. §-a szerinti megtámadási határidőket akkortól kell számítani, amikor a felszámoló minden olyan ténynek, információnak a birtokába jutott, aminek alapján megalapozott döntést hozhatott és a perindítás szükségességét felismerhette, és a perindítási határidő tekintetében a tudomásszerzés igazolásának egzakt módon kell megtörténnie.

Fenntartva korábbi álláspontját, összegezve hivatkozott arra, hogy a Cstv. 40. §-ában meghatározott perek megindítására nyitva álló 90 napos szubjektív határidő esetében 2016. március 1. napján kezdődött, míg a perindításra nyitva álló objektív határidő pedig 2016. március 24. napján járt le.

Az objektív határidővel kapcsolatban hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 31.Gf.40.263/2016/4/I. számú ítélete indokolásában foglaltakra is.

Álláspontja szerint a felszámoló a tőle elvárható gondossággal járt el, a tevékenységet lezáró mérleg beszámolójából önmagában nem lehetett elegendő információja arra, hogy az eszközállomány milliárdos értékvesztése hogy és milyen tartalmú jogügylet alapján következett be.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének - a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglalt korlátra tekintettel - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei közötti felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a döntésére is kiható lényeges eljárési szabálysértést nem valósított meg, a bizonyítási eljárást a Pp. szabályai szerint folytatta le és a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve helyesen állapította meg a jogvita elbírálásához szükséges releváns tényeket, abból pedig helytállóan vonta le jogi következtetéseit. Ítéletét ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. rendű alperes fellebbezésében általánosságban elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Részletes indokolása kizárólag arra irányult, hogy álláspontja szerint a felperes a szubjektív perindítási határidőt elmulasztotta. Az ítéletet egyéb okból érdemben nem támadta.

Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdésében előírt szubjektív perindítási határidőt nem mulasztotta el.

A jelen ügyben alkalmazandó - a felszámolási kérelem benyújtásának (2014. augusztus 18.) időpontjában hatályos - Cstv. 40. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a törvényhely a)-c) pontjaiban felsorolt törvényi tényállásoknak megfelelő szerződéseket, jognyilatkozatokat a felszámoló a tudomásszerzéstől számított 90 napon (de legfeljebb a felszámolás kezdő időpontjától számított egy éves jogvesztő határidőn) belül megtámadhatja.

A Ptk. 6:24. § (1) bekezdése értelmében, ha jogosult a követelést menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

A 90 napos határidő elévülési jellegű, ezért annak vizsgálatára az alperes elévülési kifogása okán kerülhet sor. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes elévülési kifogása miatt helyesen a felperes keresete vonatkozásában először a perindításra előírt szubjektív határidő betartását vizsgálta.

A fent megjelölt jogszabály az abban rögzített 90 napos perindítási határidő számítását a „tudomásszerzés” időpontjához köti. A tudomásszerzés időpontja annyiban szubjektív, hogy az igényérvényesítő, jelen esetben az adós nevében eljáró felszámoló személyéhez, lehetőségeihez köti.

A kezdő időpontja ahhoz a bíróság előtt is igazolható időponthoz köthető, amikor az

igényérvényesítő fél vagy a releváns iratok, adatok birtoklása, vagy egyéb módon történő rendelkezésre állása folytán a megtámadáshoz szükséges okok felismerésének a lehetőségével rendelkezett. A perindításhoz szükséges az érintett jogügylet létrejötte, tartalma és az ügyletkötéskori körülményeinek ismerete.

A felszámoló általában az adós vezető tisztségviselője által - a Cstv. 31. §-ában előírt iratátadási kötelezettség 30 napon belüli teljesítésével - szerezhet tudomást a Cstv. 40. §-ában meghatározott időben megkötött szerződésekről, jognyilatkozatokról, szolgáltatások teljesítéséről. Ennek hiányában egyéb módon kell tájékozódnia az adós által kezdő időpont előtt kötött szerződésekről.

Az adós nevében eljáró felszámoló jelen ügyben a felszámolás 2015. március 23-ai kezdő napját követően rendelkezésre álló egyéves objektív határidőn belül 2016. március 23. napján terjesztette elő a keresetét. A tudomásszerzés időpontjaként 2016. március 1. napját jelölte meg. Ennek indokát abban jelölte meg, hogy az adós ellen folyó adóhatósági eljárásban 2016. február 25-én készült kiegészítő jegyzőkönyv, amely részére 2016. március 1. napján került kézbesítésre, a 22. oldalán tartalmazza az adóhatóság azon megállapítását, hogy „az adózó 2014. február 1-jével értékesítette az ... cím alatti könyvesboltban található bútorokat, berendezési és felszerelési tárgyakat a **I. rendű alperes** (adószáma: ...) részére (ld.: 22. sz. melléklet), mely cég az Adózó korábbi egyedüli ügyvezetőjének **1. személynek** - és közeli hozzátartozóinak - az üzleti érdekeltsége (ld.: Alapjegyzőkönyv 71. sz. melléklet). Az Adózó az érintett ügyletre visszavezethetően közel 500.000.000 forint veszteséget realizált (ld.: 16. sz. melléklet)". Állítása szerint bár ezt megelőzően több esetben került sor iratátadásra a részére és az adóhatóság részére is, de a perben támadott szerződés nem volt fellelhető az átadott iratok között.

Ezen felszámolói állítással szemben az I. rendű alperest terhelte az ellenbizonyítás a tekintetben, hogy a 90 napos szubjektív megtámadási határidő nyugvása nem következett be, vagyis a felszámoló korábban szerzett tudomást a megtámadási okról.

Az I. rendű alperes állította, hogy a felszámoló a támadott szerződés birtokába került a 2015. május 27-én történt iratátadáskor, amelyet álláspontja szerint az iratátadás-átvételnél készült iratjegyzék igazol, mivel az iratjegyzékbe 50. sz. tételszáma alatt kerültek feltüntetésre a szerződések „M1” jelölés alatt.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a felszámolónak átadott iratanyag az I. rendű alperessel megkötött szerződést nem tartalmazta és nem tartalmazott olyan tartalmú információt az adott gazdasági eseményre, amelyből az rekonstruálható és értékelhető lett volna. Következtetése szerint az adóhatóság 2016. március 1-jén felszámolónak kézbesített kiegészítő ellenőrzési jegyzőkönyv 22. oldalon tett megállapítása szolgáltatott kellő alapot a per megindítására.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok értékelésével helyesen vonta le következtetését, azt a Fővárosi Ítéletábra annyiban egészíti ki, hogy a felszámoló által állított tudomásszerzési időponttal szemben az I. rendű alperesnek azt kellett volna kétséget kizáróan bizonyítania, hogy pontosan mikor adta át a felszámoló részére a perben támadott szerződést, azaz a felszámoló részére az általa megjelölt időpontban az iratátadás teljes körűen megtörtént.

Az I. rendű alperes által megjelölt 2015. május 27-ei jegyzőkönyv nem volt alkalmas annak hitelt érdemlő igazolására, hogy az ingó adásvételi szerződés a felszámoló részére átadásra került és az I. rendű alperes teljes körű iratátadást sem tudott igazolni.

Kiemeli a Fővárosi Ítéletábra, hogy a Cstv. 31. §-a alapján az adós volt vezetőjét terhelte az iratátadási kötelezettség a 31. § (1) bekezdés b) pontja által meghatározott iratjegyzék készítésével, illetve a d) pontban meghatározott tájékoztatás adásával. A rendelkezésre álló iratokból

egyértelműen megállapítható, hogy az adós volt vezetője nem tett eleget határidőben irat- és vagyonátadási kötelezettségének. Az irat átadás-átvételre több alkalommal került sor. A felperes 7. sorszámu előkészítő iratához csatolt jegyzőkönyvek szerint az iratátadás-átvétel 2015. április 21. és 2015. július 8-a között 13 esetben történt. Az ítéltábla az iratátadási jegyzőkönyvekből megállapította, hogy azok az iratokra vonatkozóan többségében összefoglaló megjelölést tartalmaztak. Az I. rendű alperes által hivatkozott 2015. május 27-ei iratátadás-átvétel alkalmával készült jegyzőkönyv az 50. pont alatt tartalmazott ugyan egy „szerződések” elnevezésű tételt, azonban ezen belül a szerződések tételesen nem kerültek külön nevesítésre, így azok nem azonosíthatók be. Az elsőfokú bíróság tanúbizonyítással megkísérelte a 2015. május 27-ei jegyzőkönyv 50. pontjában feltüntetett szerződések tartalmának a tisztázását, amely eredményre nem vezetett, mert a 60. sorszámu jegyzőkönyvben **1. személy** volt vezető tanúvallomásában azt adta elő, hogy nem tudja, hogy mit takar a szerződések „M1” megjelölés. Azon túl, hogy a szerződések pontos megnevezés nélkül, összefoglalóan kerültek megjelölésre és ezáltal a jegyzék nem alkalmas arra, hogy az egyes, jelen esetben támadott szerződés átadását igazolja, az I. rendű alperes a 2015. május 27-ei iratátadással a teljeskörűséget sem tudta bizonyítani figyelemmel arra, hogy ezen átadás-átvételi jegyzőkönyvben a NAV felhívása is szerepel, hogy milyen további iratokat kér az adóstól, ennek okán az átadólista nem lehetett teljes. A 2015. június 5-én a hitelezői értekezletről készült jegyzőkönyv is ezt a körülményt támasztja alá, mivel a felszámoló jelezte a résztvevők számára, hogy az adós képviselője ígéretet tett a hiányzó iratok átadására. A felszámoló a 2015. december 10-ei feldolgozásról szóló második jelentést követően is jelezte az adós volt vezetője részére, hogy az iratok további kiegészítése szükséges, azonban a volt vezető felszólításra nem teljesített.

A fentiekből következően az I. rendű alperes által állított tények nem voltak alkalmasak a felszámoló állításának cáfolatára, így helyesen vonta le az elsőfokú bíróság a tudomásszerzés időpontja tekintetében következtetését.

A Cstv. 40. § (1) bekezdése már szövegében megfogalmazta azt a jogalkotói gyakorlatot, hogy a felperes igényérvényesítési joga a felszámolás kezdő időpontjától a tudomásszerzésig nyugodjék, hiszen a 90 napos határidőt nem a felszámolás kezdő időpontjától, hanem a tudomásszerzéstől rendeli számítani.

A felszámoló részéről felhozott azon körülmény, hogy részére nem került átadásra a perben támadott szerződés és számla, valamint hogy egyéb körülményekből sem tudott következtetni a keresetindítás szempontjából releváns tényekre, az elévülés nyugvását igazolta.

Rámutat az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében az adós volt vezetőjének kötelezettsége iratjegyzék készítésével történő iratátadás. Az adós vezetőjének kötelezettsége az iratjegyzéket oly módon elkészíteni, hogy abból az átadott iratok egyértelműen beazonosíthatóak legyenek. Ennek elmulasztásából eredően ő jogokat nem szerezhet, ezt a mulasztást a terhén kell értékelni.

Az elsőfokú bíróság a Cstv. 31. § (1) bekezdésének d) pontjára is hivatkozott, amellyel kapcsolatban az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. A Cstv. 40. § (1) bekezdés tárgyát képező jogügyletek estén a jogalkotó egy többlet kötelezettséget írt elő a volt vezető részére, ugyanis ezen jogügyletekről az átadás mellett köteles tájékoztatást is adni a felszámolónak minden olyan jogügyletről, amelyet az adós a Cstv. 40. § (1) bekezdésében foglalt határidőben kötött. Ezen rendelkezés célja nyilvánvalóan az volt, hogy a felszámoló munkáját segítse abban, hogy még az objektív határidőn belül lehetősége legyen az esetleges megtámadási okok felismerésére és ennek alapján eljárás kezdeményezésére.

Az I. rendű alperes a volt vezetője a tájékoztatásadás elmulasztásában megnyilvánuló saját felróható magatartására, előnyök szerzésére nem hivatkozhat eredményesen.

A felszámoló hangsúlyozta, hogy sem a perben támadott adásvételi szerződés, sem az

AM8SA4213751-es számú számla nem került a birtokába és a kereset benyújtására is ezek hiányában került sor. Csupán a NAV kiegészítő jegyzőkönyvében foglaltak alapján érvényesítette igényét. A szerződést és a számlát ténylegesen az alperes által, jelen perben 2016. július 21-én kelt 10. sorszámú beadvány mellékleteként történt csatolást követően ismerte meg. Ezen körülményekre figyelemmel megállapítható, hogy a felszámoló a tőle elvárt magatartást és kellő gondosságot tanúsította amikor a NAV jegyzőkönyvéből felismerve a megtámadás lehetőségét, szerződés, illetve számla hiányában is keresetet nyújtott be, ezért az I. rendű alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a felszámoló az igényérvényesítéssel késlekedett, hiszen a releváns iratok, adatok birtoklása hiányában a megtámadáshoz szükséges okok felismerésének lehetőségével az általa megjelölt időponthoz képest korábbi időpontban nem rendelkezett.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a felperes saját oldalán eredményesen tudott bizonyítani keresetindítást akadályozó objektív tényezőt, ezzel szemben az I. rendű alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felszámoló korábban felismerhette a perbeli szerződés megtámadhatóságának lehetőségét.

Az I. rendű alperes fellebbezésében a tudomásszerzés időpontján túl az ítéletet egyéb okból nem támadta, figyelemben azonban arra, hogy általánosságban kérte az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és másodlagosan hatályon kívül helyezését, az ítélet tábla ezért az ítéletet érdemben is vizsgálta, és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során lényeges szabálysértést nem követett el és az ügy érdemében megalapozott döntést hozott.

A pervesztes I. rendű alperes a Pp. 239. §-a, valamint 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni a másodfokú eljárásban felmerült költségeket, amely a felperes ügyvédi munkadíjából áll, melynek mértékét a Fővárosi Ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdései és a 4/A. §-a alapján mérlegeléssel a kifejtett munka arányában határozott meg 3.000.000 forint + áfa összegben.

A másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1994. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viseléséről - a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl - az Itv. 59. § (1) bekezdés, 74. § (3) bekezdése, valamint 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése figyelembe vételével rendelkezett.

Budapest, 2019. február 6.

dr. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Mária s.k.
előadó bíró

dr. Csányi Terézia Katalin s.k.
bíró